

Katsom Alphabetical Composition

Katsom (ཀ་རྩོམ་) is a type of poetry in the Himalayan world where the poem starts its lines or verses with the thirty alphabets in a sequence. The poem starts with the syllable ka (ཀ) to begin the first line or verse and the subsequent lines or verses begin with the other alphabets in the sequence they are normally used.

The *katsom* is often composed by knowledgeable and creative person on various themes including spiritual reflections, instructions and songs. The poem may have 30 lines beginning with 30 consonants in classical Tibetan or have only some of the alphabets. Bhutanese lamas have composed their religious hymns, songs of happiness, hardship or love using this style of poetry. While most *katsom* are in Chokey or classical Tibetan and Dzongkha, it is also composed in other languages.

For example, the following is a *katsom* in Tshangla language of eastern Bhutan, which is widely sung by the people of eastern Bhutan.

ཀ་ལི་ལོ་ལའི་ལྷ་ཉི། །ཁ་སྤོང་སྤོང་བྱ། །གཞེགས་པ། །
དགའ་སྤོང་པ་ཐུང་ཐུང་ཉི། །ང་ཐུང་ངམ་མེ་ག་ན། །

Coming from Kalikhola, (I) arrived at the Khaling School.
I met a Galingpa who gave me a fish to eat.

ཅ་སྤོང་ཤོང་ཕུ་གཞེགས་ཉི། །འཚང་མེ་ཟ་མེན་ཐུང་གྱི། །ཇ་ཐུང་ག་ཉི་ཇམ་མ། །ཉ་ག་ཚོ་ཡོ་དག་ལ། །

Arriving at Chaling Shongphu, a girl from Changmi gave me a tea to drink, and asked me to stay over.

ཉ་ཐུ་མ་ཚོ་ཉི་བྱ། །ཐ་དང་དམ་ཚོག་ཚོང་ཤོག། །ད་རེས་ཐུང་ག་མང་གི། །ནན་ཀམ་ནི་རང་ཚོ་ལ། །

Even if you don't always stay, remain faithful, she said. For it is not just for now; I will remain with you always.

པང་ཐང་སང་ལུག་ནང་ཀ། །པ་མའི་ཚགས་པའི་ས་ཞིང། །ཕྱ་སྤོང་པའི་ག་ནང་ཀ། །མ་ལ་ཤོ་ནང་ཡི་ལོ། །

In the dry flat meadow, on the farmland where my parents settled, in the house that is bamboo hut, I do not feel so happy.

ཅ་མང་ཉ་ཀ་རི་ག། །ཚ་ལུ་ཟ་ལེ་མ་ལ། །འཚམ་སྤོང་ཨོ་ག་གའི་རང། །ལུ་མ་རོང་ཤོ་ནང་ཡི་ན། །

Once in Tsamang Tokari, there are no oranges to eat. Among all places in this world. I feel happy in Wamrong.

ཞམ་མ་ཞེས་ཚོ་ཨ་ཉི། །ཟ་ལེ་རང་དབང་མ་ལ། །འར་ར་ཐུང་ཕ་ཨ་ཉི། །ཡམ་མ་ཡོས་ཚོ་ལུས་པ། །

Feeling weak and feeble, I have no power to eat. In the midst of haste and noise, I am left frail and confused.

ར་གའི་ག་ཉན་གོང་ཉི། །ལབ་ཅ་ཐུང་ག་གཞེགས་པ། །ཤ་མ་གཉིས་ཚོང་ལྷ་ནི། །སག་ལྷིང་འཛོག་པས་ཐུ་མ། །

Climbing upward from the bottom, I arrived at the laptsa cairn. When two deers showed up, the Sakteng nomad took them.

ལྷ་ཉེ་ཉེ་ཨ་ཉི། །ཨ་ཡི་ཀ་ཕུར་ཡན་ཐན། །དེ་ཆ་ལམ་བེ་དེ་ལ། །

Laughing haha hehe, and wearing *aikapur gho*, I went to study.

An example of a katsom is the following song sung by Khadro Drowa Zangmo to King Kala Wangpo from the mythical biography of Khadro Drowa Zangmo:

ཀ་མ་ལ་ཡི་མེ་རྟོག་ཡིད་འོང་མ། །ལ་དོག་ཐུན་པའི་རྒྱལ་པོ་བདག་ལ་གསོན། །ག་ནས་བརྟམ་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མི་འདུག་པས། །ད་ནི་དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མོས། །

O beautiful lotus flower. Listen to me, the radiant king. There is no meaning from all angles, I strongly wish to pursue the divine dharma.

ཅ་ཚོ་དབེན་པ་བསྐྱེན་པའི་ལྷ་ཁང་དུ། །ཆ་ལྷགས་སྒོམ་ཆེན་ལྷ་བུའི་མཚམས་ཤིག་ལྱེད། །ཇ་ཆང་འདོད་དུ་འཛོམས་པའི་གཟེམ་ལུང་འདི། །ཉ་ཚུང་ནད་མེད་འཛོམས་པའི་མིང་སྲིང་གཉིས། །
In the temple which is like a solitary hermitage, I would like to observe a retreat like a meditating priest. In this house, where all tea and alcohols are abundant, are our healthy son and daughter like little fishes.

ཏ་ར་དཀར་མོ་འགོ་བ་བཟང་མོ་ལྷོད། །ཐ་དད་མེད་པའི་མ་བུ་འཕྲད་དུ་ཡོད། །ད་ནི་ལྷ་ཚོས་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་མཛོད། །ན་ཚུང་མཛོས་མའི་ཐུགས་ལ་དེ་ལྷར་ཞོག། །

O Drowa Zangmo, the White Tara. The mother and children can come to meet. Remain now in a retreat for divine dharma. Hold this in your heart, beautiful maiden.

Drowa Zangmo responds to the King:

དཔལ་པོ་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་པོ་བདག་ལ་གསོན། །ལ་མའི་བྱང་དུ་བུ་མོ་སྤོང་དབང་མེད། །བ་མོ་བཞིན་དུ་མགོ་ཐག་ཟུང་འབྲེལ་ལྱེད། །མ་མོ་ལུ་གུའི་ལུ་ནས་གཅིག་ཕུར་བཏོན། །

Listen to me, King, who is like a hero. The daughter had no right to stay with her parents. Like a cow, my head was roped, and like a ewe, I was taken out of my herd.

ཅ་མི་འདྲ་བའི་ཚོ་གུང་འཇིགས་པ་བརྒྱད། །ཚ་ཟེར་བདུད་མོ་ས་སྤོང་འདི་ཅ་སྤྲོད། །ཇ་སྤོགས་བཞག་ནས་རྒྱལ་པོས་ཚོས་མཛད་ན། །ལྷ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོའི་ཐར་ལམ་དེ་ཡིས་བསྐོད། །

Like Tsari, I have the eight fears of heat and cold and the fierce demoness has come to the world. If you, King, wishes to leave behind the relation and follow dharma, you will, King, tread the path to liberation like a fox.

ཞ་ཞུས་སྤྱི་པོར་ལེབས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད། །ཟ་བདུང་ལོངས་སྤོང་འདོད་ཡོན་ཆེན་ཡང་། །འ་བྱར་ངང་ནས་ལྷ་ཚོས་མ་བུས་ན། །ཡ་མེད་ཅན་ནི་གཤིན་ཇིའི་ཁྲིམས་རར་སྤོབ། །

There is no essence to the hat and parasols on the head. Even if there is great enjoyment of food and drinks, if one does not engage fervently into dharma, the lazy one will soon reach the court of Lord of Death.

ར་མ་དཀར་མོས་ལུག་གི་མཐའ་ནས་བསྐོར། །ལ་ལུང་བཀལ་ཞིང་བདུད་ཀྱི་བཞན་རར་སྤོབས། །ཤ་ཚོ་ཅན་གྱི་གཏན་སྤོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །ས་སྤོང་འདི་ཅ་མ་བུ་སྤོང་བསྐྱེས། །ཉ་ཅང་བཅུན་མོས་མ་བུ་ཟ་བའི་ཚོ། །མ་མེ་སྤོང་མཐའ་འགྲའི་སྤོང་ལ་འགོ། །

The white mother goat, although surrounded by sheep, and having crossed mountains and valleys, will end with the demonic butcher. Even if one has a loving relation, the mother and children feel sadness in this world. When Hashang, the queen, devours the mother and children, I, the mother, shall not remain but leave for the realm of divine beings.

Sonam Chopel and Karma Phuntsho. Sonam Chopel was a researcher at Shejun Agency for Bhutan’s Cultural Documentation and Research. He takes a keen interest in the history and culture of Bhutan and Karma Phuntsho is a social thinker and worker, the President of the Loden Foundation and the author of many books and articles including *The History of Bhutan*.